

DECIZIE nr. 574 din 4 decembrie 1997

referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 330 din Codul de procedură civilă

EMITENT • CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 65 din 11 februarie 1998

Data intrării în vigoare 11-02-1998

Ioan Muraru - președinte

Mihai Constantinescu - judecător

Nicolae Popa - judecător

Lucian Stangu - judecător

Victor Dan Zlatescu - judecător

Paula C. Pantea - procuror

Gabriela Dragomirescu - magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra recursului declarat de Iordachescu Marina, Neculcea Alexandra și Neculcea Bogdan împotriva [Deciziei Curții Constituționale nr. 20 din 30 ianuarie 1997*](#)).

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 27 noiembrie 1997, în prezenta reprezentantului Ministerului Public și în lipsa părților legal citate, și au fost consemnate în încheierea de la acea data, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 4 decembrie 1997.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constata următoarele:

Curtea Supremă de Justiție - Secția civilă, prin Încheierea din 3 decembrie 1996, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 330 din Codul de procedură civilă, ridicată de Iordachescu Marina, Neculcea Alexandra și Neculcea Bogdan.

Prin Decizia nr. 20 din 30 ianuarie 1997 Curtea Constituțională a respins ca vadiu nefondată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 din Codul de procedură civilă. Aceasta soluție s-a fundamentat pe Decizia Curții Constituționale nr. 73 din 4 iunie 1996, prin care s-a statuat ca dispozițiile art. 330 din Codul de procedură civilă sunt constituționale.

Împotriva [Deciziei Curții Constituționale nr. 20 din 30 ianuarie 1997](#) au declarat recurs, în termen legal, Iordachescu Marina, Neculcea Alexandra și Neculcea Bogdan, pentru următoarele motive: exercițiul căilor de atac trebuie să fie deschis în mod egal tuturor participanților la procesul civil, întrucât ei au drepturi și îndatoriri egale, în caz contrar încalcându-se art. 128 din Constituție; părțile care doresc să critice o decizie a instanțelor judecătorești au la dispoziție cai extraordinare de atac, care, absolut în toate cazurile, se pot exercita doar într-un anumit termen, în timp ce pentru recursul în anulare nu este stipulat un termen; prin recursul în anulare, procurorul general critica instanțele pentru că și-ar fi depășit atribuțiile și pentru că ar urma să apară o lege care să soluționeze cazurile ivite în temeiul Decretului nr. 223/1974, ceea ce este profund eronat, deoarece instanțele dispun de această competență chiar potrivit art. 4 din decret; se instituie prin Ministerul Public o poziție privilegiată, încalcându-se astfel art. 128 din Constituție.

Potrivit art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, întrucât excepția a fost respinsă ca vadiu nefondată, s-au solicitat puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul lor de vedere, apreciază că recursul este neîntemeiat, deoarece, prin decizii definitive, care sunt obligatorii potrivit art. 145 alin. (2) din Constituție, Curtea Constituțională s-a pronunțat cu privire la constituționalitatea art. 330 din Codul de procedură civilă.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile art. 330 din Codul de procedură civilă, raportate la dispozițiile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, constata următoarele:

Primul și ultimul motiv de recurs, care vizează aceeași poziție, pretins privilegiată, a Ministerului Public în raport cu celelalte părți din proces, încalcându-se astfel dispozițiile art. 128 din Constituție, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Art. 128 din Constituție prevede că exercitarea căilor de atac se poate realiza în condițiile prevăzute de lege. O asemenea lege este Codul de procedură civilă și nici o dispoziție constituțională nu limitează dreptul legiuitorului la o anumită reglementare a unei cai de atac, cu condiția, desigur, de a nu aduce atingere altor texte constituționale. Cât privește dreptul exclusiv al procurorului general de a declara recurs în anulare, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 130 din Constituție, care prevăd că Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apara ordinea de drept. Cele două situații prevăzute la art. 330 din Codul de procedură civilă - când instanța a depășit atribuțiile

puterii judecătorești și când s-au săvârșit infracțiuni de către judecători în legătură cu hotărârea pronunțată -, în care procurorul general poate promova recurs în anulare, releva tocmai apărarea acestor valori fundamentale ale statului de drept.

Rezultă ca, departe de a constitui un privilegiu, recursul în anulare reprezintă o modalitate legală de reparare a unor grave erori judiciare, ce se realizează printr-o autoritate publică abilitată constituțional în acest sens.

Motivul de recurs, potrivit căruia pentru recursul în anulare nu este stipulat un termen în care acesta poate fi promovat, nu poate fi reținut, deoarece acesta este un aspect ce privește art. 330¹ din Codul de procedură civilă, iar excepția de neconstituționalitate cu care Curtea a fost investită în acest dosar, prin Încheierea din 3 decembrie 1996, privește dispozițiile art. 330 din același cod. Rezultă ca excepția de neconstituționalitate a art. 330¹ din Codul de procedură civilă este ridicată pentru prima dată în fața Curții în recurs.

Potrivit art. 144 lit c) din Constituție, Curtea Constituțională hotărăște "asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor".

Rezultă, pe cale de interpretare, ca ea nu hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate direct în fața ei. Soluția contrară nu poate fi primită și pentru faptul ca astfel s-ar încălca prevederile art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, în sensul că, în fața instanței judecătorești, părțile sunt în drept să dezbata excepția, depunând dovezile și probele pe care le cred de cuviință și exercitându-și astfel drepturile procesuale ce le aparțin, ca în orice cauza pendinte pe rolul unei instanțe judecătorești. În finalul acestei faze de dezbateri contradictorii, instanța însăși este obligată să-și exprime opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate și să sesizeze, prin încheiere, Curtea Constituțională. Dacă aceste reguli se referă la condițiile în care poate fi sesizată Curtea pentru judecata în fond, este limpede ca ele nu pot fi eludate în cazul în care Curtea soluționează pricina în recurs. Ceea ce imperativ nu este admisibil la judecata în fond nu poate deveni admisibil ca urmare a exercitării caii de atac a recursului.

Admiterea posibilității de a invoca excepția de neconstituționalitate pentru prima dată în recursul declarat la Curtea Constituțională ar înlesni exercitarea abuzivă a caii de atac de către acela care, nesocotind legea, ar pune instanța în situația de a se pronunța în legătură cu noi probleme litigioase ce nu au fost avute în vedere la judecata în fond.

În sensul celor arătate sunt și deciziile Curții Constituționale nr. 97 din 24 octombrie 1995 și nr. 77 din 25 iunie 1996, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 17 ianuarie 1996 și, respectiv, nr. 165 din 26 iulie 1996.

Și ultimul motiv de recurs, care privește modul în care a fost formulat recursul în anulare de către procurorul general, cu invocarea unui act normativ, Decretul nr. 223/1974, care nu mai este în vigoare, urmează a fi respins. Acest motiv de recurs privește fondul litigiului, care este de competența exclusivă a instanței judecătorești, Curtea Constituțională statuând, așa cum prevede art. 29 din regulamentul sau de organizare și funcționare, numai asupra problemelor de drept.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 25 și al art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Iordăchescu Marina, Neculcea Alexandra și Neculcea Bogdan împotriva [Deciziei Curții Constituționale nr. 20 din 30 ianuarie 1997](#).

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 4 decembrie 1997.

Notă *) Decizia Curții Constituționale nr. 20 din 30 ianuarie 1997 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 10 iulie 1997.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IONA MURARU

Magistrat-asistent,

Gabriela Dragomirescu
